

Европейска
КОМИСИЯ

НОВО НАЧАЛО ЗА ПОДКРЕПАТА ЗА РОДИТЕЛИ И ОБГРИЖВАЩИ ЛИЦА ПРИ СЪЧЕТАВАНЕТО НА ПРОФЕСИОНАЛНИЯ И ЛИЧНИЯ ЖИВОТ

#SocialRights

Навсякъде в Европейския съюз жените са все още доста слабо представени на пазара на труда и на ръководните позиции.

- **Общото равнище на заетост при жените продължава да бъде с 11,6 процентни пункта по-ниско** от това при мъжете.
- **31,5 % от работещите жени работят на непълно работно време** в сравнение с 8,2 % от работещите мъже. Това се отнася особено за тези, които имат деца.
- **Малко над 50 % от жените работят на пълно работно време спрямо 71,2 % от мъжете.** Съответно **разликата при равнището на заетост на пълно работно време достига 25,5 процентни пункта.**
- **Отговорностите за полагане на грижи са причини за трудовата незааетост сред почти 20 % от икономически неактивните жени,** докато при мъжете това е така при малко от 2 %.

Предприемането на действия е въпрос не само на справедливост, но и икономически императив: икономическите загуби поради разликите в равнището на заетост при мъжете и жените възлизат приблизително на 370 млрд. евро годишно. Европейската комисия предлага пакет от мерки за постигане на баланс между професионалния и личния живот, който ще помогне на работещите родители и обгрижващите лица да не се чувстват принудени да избират между семейния живот и своята професионална кариера. С предложението се определят нови или по-високи стандарти за постигане на по-висока степен на сближаване между държавите — членки на ЕС, чрез запазване и разширяване на съществуващите права.

ТОВА ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е ИЗГОДНО ЗА:

 ГРАЖДАНИТЕ	 ПРЕДПРИЯТИЯТА	 ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ	 ИКОНОМИКАТА
<ul style="list-style-type: none"> • С предложението ще се подобрят условията за родители и обгрижващи лица: то ще доведе до по-висока заетост, доходи и по-добро кариерно развитие за жените. • Ще се намалят разликите в заплащането и пенсиите при мъжете и жените, както и опасността от бедност сред жените. • Бащите ще имат повече възможности и стимули да участват в семейния живот. • Обгрижващите лица, които се грижат за възрастен или болен роднина или роднина с увреждания, ще имат възможност да ползват отпуск.	<ul style="list-style-type: none"> • Участието на повече жени в пазара на труда ще увеличи наличния резерв от таланти хора. • Ще се разрешат проблемите с недостига на умения. • Предприятията по-добре ще привличат и задържат работници. • Работниците ще отсъстват по-рядко от работа и ще бъдат по-мотивирани, което ще подобри производителността на дружествата.	<ul style="list-style-type: none"> • Публичните финанси ще станат по-устойчиви благодарение на намаляване на безработицата и увеличаване на приходите от данъци.	<ul style="list-style-type: none"> • С увеличаване на предлагането на работна ръка ще се повиши конкурентоспособността. • Чрез пълноценното използване на нашия човешки капитал ще се преодолеят демографските предизвикателства.

КАКВО ЩЕ СЕ ПОДОБРИ С ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА?

	ДЕЙСТВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС	ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО
Отпуск по бащинство 	Няма минимални стандарти за отпуск по бащинство на равнище ЕС.	<p>Всички работещи бащи ще могат да вземат отпуск по бащинство с продължителност най-малко 10 работни дни около момента на раждане на детето.</p> <p>Обезщетението при отпуск по бащинство ще бъде поне колкото е размерът на обезщетението за болест.</p>
Родителски отпуск 	<p>Най-малко 4 месеца на родител, от които един месец не може да се прехвърля между родителите.</p> <p>Родителите могат да ползват отпуска, докато детето навърши 8 години.</p> <p>Няма минимални правила за обезщетението/заплащането.</p>	<p>Най-малко 4 месеца на родител, които не могат да се прехвърлят между родителите.</p> <p>Родителите могат да ползват отпуска при гъвкави условия (пълно работно време, непълно работно време, на части).</p> <p>Родителите могат да ползват отпуска, докато детето навърши 12 години.</p> <p>Обезщетението при родителски отпуск ще бъде поне колкото е размерът на обезщетението за болест.</p>
Отпуск за обгрижващи лица 	<p>Няма минимални стандарти за обгрижващите лица на равнище ЕС (освен в случай на непреодолима сила, когато е разрешено вземане на кратък отпуск поради неотложни и непредвидими семейни причини).</p> <p>Няма минимални стандарти на равнище ЕС относно продължителността на отпуска или относно обезщетението.</p>	<p>Всички работници ще имат право на 5-дневен отпуск годишно като обгрижващо лице, за да гледат тежко болни или зависими роднини.</p> <p>Обезщетението при отпуск за обгрижващи лица ще бъде поне колкото е размерът на обезщетението за болест.</p>
Гъвкави форми на работа 	<p>Право да се поиска намалено и гъвкаво работно време при завръщане от родителски отпуск.</p> <p>Право да се поиска работа при непълно работно време за всички работници.</p>	<p>Всички работещи родители с деца до 12 годишна възраст и обгрижващи лица със зависими роднини ще имат право да поискат следните гъвкави условия на работа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. намалено работно време; 2. гъвкаво работно време; 3. гъвкавост на работното място.

Освен това Европейският съюз ще подпомага държавите членки при:

- приемането на мерки за гарантиране на достъпни и качествени формални услуги за полагане на грижи на приемливи цени;
- намаляване на факторите, произтичащи от данъчната система и системата за обезщетения, които демотивират жените да работят повече.

Другите мерки ще включват:

- приоритизиране на финансирането от ЕС;
- мерки за повишаване на осведомеността;
- обмен на най-добрите практики;
- засилване на наблюдението, включително чрез европейския семестър;
- използване на целеви показатели;
- подобряване на събирането на данни на равнище ЕС.